

**Symbol  
prečiarknutého  
koša znamená,  
že odpad  
nepatrí do  
zmesového  
komunálneho  
odpadu:**



označenie pre  
**elektroodpad**



označenie pre  
**použité batérie**



označenie pre  
**odpady z obalov**



## TIPY, AKO PREDCHÁDZAŤ VZNIKU ODPADOV V DOMÁCNOSTI

- **Obmedzme nákupy** – to, čo naozaj nepotrebujeme, nekupujeme. Zamyslime sa, či nový výrobok skutočne potrebujeme a ako často a dlho ho budeme využívať. Ak sa to dá, požičajme si ho z požičovne, od priateľa alebo opravme nefunkčný.
- Na prenos nákupu využívajme **textilné tašky**, ktoré sa zmestia do kabelky či do vrečka a vydržia niekoľko rokov.
- Kupujeme **bezobalové ovocie a zeleninu**, ktoré môžeme prenášať vo vlastnoručne ušitých látkových vreckách. Tie sa dajú využiť aj na pečivo a chlieb.



## VÝZNAM TRIEDENIA ODPADOV:

**Odpady skončia na správnom mieste** – na zberných dvoroch. Odtiaľ sú odvezené do spracovateľských závodov, kde sú ekologicky zrecyklované.

**Šetríme prírodné zdroje** – mnoho látok obsiahnutých v produktoch (plasty, sklo, kovy, olovo a pod.) je možné recykláciou použiť opakovane. Druhotné suroviny získané recykláciou nemusíme získavať z prírody, čím šetríme prírodné zdroje a okolitú krajinu.

**Chránime ľudské zdravie** – odpad, ktorý skončí na skládke, sa nerozloží desiatky až stovky rokov (napr. plasty či toxické kovy). Naopak, pôsobením počasia sa z nich uvoľňujú škodlivé látky, ktoré znečisťujú pôdu, vodu a vzduch a spôsobujú civilizačné ochorenia (alergie, onkologické ochorenia a pod.).

**Chránime životné prostredie** – faunu a flóru. Ak odpad skončí v lese alebo v poli, toxické látky sa uvoľnia do pôdy a vodných tokov a stávajú sa súčasťou potravinového reťazca.

## Aký odpad je najlepší? Ten, ktorý nevznikne!

- Nakupujeme **bezobalové čistiace prostriedky a kozmetiku** do vlastných nádob.
- Uprednostňujeme **sklenené obaly** pred plastovými (niektoré druhy potravín, kozmetika, nádoby, misky a pod.).
- Ak použijeme plastové vrečko, **využijeme ho opakovane**.
- Prednostne používajme **vodu z vodovodu**, prípadne si nainštalujeme vodný filter – z dlhodobého hľadiska šetríme nielen peniaze, ale aj prírodné zdroje a životné prostredie.
- **Elektrozariadenia** ako mobil **využívajme dlhšie** obdobie a funkčný elektrospotrebič nezahadzujeme. Darujme ho!
- **Kupujeme kvalitné elektrozariadenia**, ktorých životnosť je niekoľkonásobne dlhšia ako životnosť lacnejšieho variantu.
- Uprednostňujeme **opakovane nabíjateľné batérie** pred jednorazovými. Ak je to možné, ako zdroj energie využijeme elektrickú sieť.



Tried'zte odpad  
s nami ———  
**PAPIER**



# NETRIAFAJTE DO ČIERNEHO!

Každý pôvodca odpadu, teda aj domácnosti, sú povinné nakladať s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch: triediť komunálny odpad podľa jednotlivých zložiek: papier, plasty, sklo, kovy, viacvrstvové kombinované materiály (tzv. VKM - kartónové nápoje od mlieka, džúsov a pod.).

Každá obec má zavedený vlastný systém triedenia komunálneho odpadu. Na zber triedeného komunálneho odpadu sa v obci využívajú farebné nádoby, vrecia alebo ich kombinácia. Plasty, kovy a viacvrstvové kombinované materiály (VKM) sa môžu zbierať spolu do jednej nádoby/vrecia v ľubovoľnej kombinácii podľa usmernenia obce.

Zberné nádoby na zber triedeného komunálneho odpadu musia byť navzájom farebne rozlíšené, označené štítkom (nálepkou) na viditeľnom mieste, ktorý obsahuje údaje o tom, aký odpad patrí do nádoby.

**Elektroodpad a použité batérie nepatria do komunálneho odpadu!** Je potrebné zaniest' ich do najbližšej elektropredajne alebo na zberný dvor v mieste bydliska. Použité batérie môžete odovzdať v každej predajni, v ktorej predávajú batérie, bez povinnosti kúpy novej.

## NEZABUDNITE!

Staré elektrospotrebiče a použité batérie musia byť **odovzdané v neporušenom stave**. Nesmú sa rozoberať a odovzdávať podomovým zberačom elektrozariadení.

**ZA ZBER A ODVOZ TRIEDENÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU DOMÁCNOSTI NEPLATIA.** Financujú a zabezpečujú ho výrobcovia výrobkov, z ktorých vzniká odpad. Čím viac odpadov vytriedite, tým menej ich skončí v čiernych nádobách na netriedený (zmiešaný) komunálny odpad. Znížite tak nielen frekvenciu vývozov čiernych kontajnerov, ale aj vlastné výdavky spojené s financovaním odvozov zmiešaných komunálnych odpadov.

## PAPIER

Vedeli ste, že...?



Pomenovanie papier pochádza od slova **papyrus**. Prvý papyrus sa vyrábala z trstinovej rastliny Cyperus papyrus, ktorá rástla na územiach Egypta, Sýrie a Babylónie a bol vyrobebný asi 2 500 rokov p. n. l.

Papier sa vyrába najčastejšie z **ihličnatých stromov** ako smrek a jedľa a z dreva rýchlo rastúcich stromov: topol, buk a jelša.



Na výrobu 1 tony papiera sú potrebné **2 – 3 tony dreva**. Z jedného stromu sa vyrobí približne 80 tisíc hárkov kancelárskeho papiera formátu A4.

V 19. storočí sa vyrábali predchodkyne dnešných **kartónových škatúl**. Boli to škatule na uskladnenie a prenos vysokých pánskych klobúkov a prepravu fľaš.



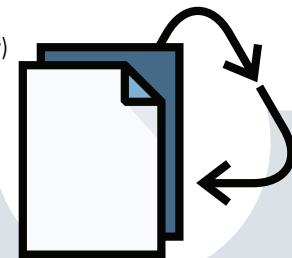
Papier sa dá recyklovať max. 6 – 7-krát. Pri každej ďalšej recyklácii papiera sa skracujú celulózne vlákna, ktoré musia mať určitú min. dĺžku, aby sa mohli použiť na výrobu ďalšieho produktu. Typickým príkladom **koncového recyklovaného výrobku** sú napr. roľky z toaletného papiera, kuchynských utierok alebo papierové obaly od vajčiek.

[www.sewa.sk](http://www.sewa.sk)



## PAPIER

(triedime do modrej nádoby)



Surovinu na výrobu papiera získavame z dreva



## Z RECYKLOVANÉHO PAPIERA SA VYRÁBAJÚ:

toaletný papier, hygienické vreckovky, servítky a kuchynské utierky, novinový papier, papierové obaly na vajcia, kancelársky papier, listové obálky, školské zošity, lepenkové krabice



7x

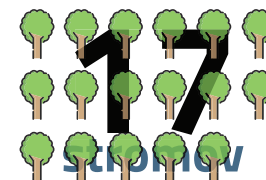
Papier obsiahnutý v odpadoch sa dá **RECYKLOVAŤ AŽ 7X**

## ČAS ROZKLADU PAPIERA

Papierové utierky	2 – 4 týždne
Novinový papier	6 týždňov
Tetra packy	5 rokov
Jednorazové detské plienky	450 rokov



**10 l vody** je potrebnej na výrobu **1 hárku** papiera formátu A4



**= 1000kg** papiera